

”Avstå från privilegier eller försvinn som dinosaurier”

I Colombia leder klimatförändringar redan nu till försämrade levnadsvillkor och miljökatastrofer. Till de allvarigaste konsekvenserna hör ökad brist på vatten.

Text och foto: Oscar Barajas

COLOMBIA. En rapport från Colombias meteorologiska och hydrologiska institut fastställer att landets medeltemperatur kan stiga med mer än 2 grader Celsius fram till år 2100, om utsläppen av växthusgaser fortsätter att öka globalt, och med 1 grad i den karibiska regionen fram till år 2040. Temperaturökningar som skulle innebära förlust av livsviktiga vattentäkter.

–Regionen Montes de Maria vid den karibiska kusten är en av de regioner som redan nu drabbas hårt av klimatförändringarna. Småbrukare i regionen lider allvarlig brist på vatten, konstaterar Emberto Díaz, ordförande i småbrukarorganisationen Fensuagro.

Men klimatförändringarnas karaktär varierar emellan landets olika regioner. I den andinska regionen antas temperaturen stiga med nästan 1 grad samtidigt som nederbörden tros öka med 8,9 procent fram till år 2040.

Redan utsatta drabbas värst

En annan statlig rapport visar att 0,5 procent av Colombias BNP är på väg att förloras under de kommande årtiondena till följd av klimatförändringarna. Jordbrukssektorn beskrivs som den hårdast utsatta med förluster på upp till 7,4 procent av avkastningen. En förlust som främst påverkar småbrukarnas ekonomi då de redan idag påverkas negativt av den rådande utvecklingsmodellen och dess fokus på industriellt och storskaligt jordbruk. Enligt organisationen Oxfam har inkomsterna för hushåll på landsbygden i Colombia minskat med hela 45,5 procent till följd av frihandelsavtalet med USA, som trädde i kraft år 2012. Officiella siffror visar på att fattigdomen på landsbygden överstiger 46 procent samtidigt som endast 1 procent av landets befolkning äger hela 63 procent av all jordbruksmark.

–Detta svåra scenario tyder på att effekterna av klimatförändringarna kommer att slå hårdast mot småbrukare och urfolk. Den colombianska regeringen genomför inte de åtgärder som krävs för att minska riskerna för jordbrukssektorn. Det saknas satsningar på infrastruktur och jordbruksmetoder som skyddar miljön och vattenresurserna, menar Emberto Díaz och fortsätter:

–Fensuagro och det globala småbrukarnätverket Via Campesina föreslår istället satsningar på småskaligt familj jordbruk, som är bevisat bromsa utvecklingen.

Enligt Via Campesina står småbrukare för 70 procent av världens matproduktion, trots att de endast har tillgång till en fjärdedel av all jordbruksmark. Vikten av att ställa om till småskaligt familj jordbruk och handel är central för att hindra och möta de klimatförändringar som världen står inför. Något som också understryks i FN-rapporten *Wake up before it's too late*.

Påverkas av omvärldens utsläpp

Temperaturökningen i Colombia och i hela världen är resultatet av ständiga utsläpp av växthusgaser, som bland annat uppstår vid förbränning av fossila bränslen. Colombia står för mindre än 1 procent av de globala utsläppen, men är ett av de länder i Latinamerika som sannolikt kommer att drabbas hårdast av miljökatastrofer till följd av klimatförändringar.

–Ledarna för de utvecklade länderna måste en gång för alla förstå att planeten har en gräns och att deras världfärd bygger på andras lidande. De måste förstå att det är dags att avstå från sina privilegier eller försvinna som dinosaurier, avslutar Emberto Díaz. **R**